

TALE

18. juni 2010

J.nr. 2010-0009688

1. kontor/MAK/ACH

Beskæftigelsesministerens tale til samråd den 24. juni 2010 om frivilligt, ulønnet arbejde (samrådspørgsmål BI og BJ)

Samrådspørgsmål BI

Ministeren bedes redegøre for, hvornår følgende typer frivilligt, ulønnet arbejde med vedligeholdelsesarbejder (udført i en frivillig organisation, forening eller lignende, som er frivilligt grundlagt og hvis primære formål ikke er at skabe overskud) ikke medfører fradrag i arbejdsløshedsunderstøttelse, kontanthjælp eller efterløn: - Maling af klubhus, foreningslokale, spejderhytte o.lign. udført af henholdsvis uddannet maler og andre - Lejlighedsvis (f.eks. ugentlig) rengøring eller særlig rengøring (f.eks. den årlige hovedrengøring) af klubhus, foreningslokale o.lign., idet det forudsættes, at det ikke er sædvanligt at ansætte lønnet arbejdskraft til denne form for arbejde, og at arbejdet ikke tidligere har været udført af lønnet arbejdskraft i den pågældende frivillige organisation/forening.

Samrådspørgsmål BJ

Vurderer ministeren, at nyuddannede akademikere, socialrådgivere m.v., der – eventuelt som fortsættelse af frivilligt arbejde under studiet – udfører en frivillig indsats inden for rammerne af et frivilligt projekt eller en frivillig støtte- og rådgivningsorganisation, kan indgå som begrundelse for, at sådanne opgaver kan udbydes som almindeligt lønarbejde?

Samrådstale:

Jeg vil starte med spørgsmål BI og sige, at jeg både er stolt og glad for at leve i et land, hvor vi har overskud og lyst til at hjælpe hinanden.

Men jeg også nødt til at understrege, at der er en række klare overordnede hensyn, der skal tages, når vi taler om frivilligt, ulønnet arbejde samtidig med modtagelse af offentlige ydelser.

Vi har således nogle overordnede hensyn at tage til arbejdsmarkedet, som vores dagpenge-, efterløns- og kontanthjælpsystem skal understøtte og ikke modarbejde.

For det første skal det sikres, at frivilligt, ulønnet arbejde ikke mindsker udbuddet af lønarbejde eller tager arbejde fra fx små selvstændige håndværksmestre.

For det andet er det vigtigt at finde en balance, så almindeligt arbejde på almindelige løn- og ansættelsesvilkår ikke ændres til ulønnet arbejde, som bliver finansieret af dagpengesystemet.

Når det er sagt, synes jeg, at alle naturligvis skal have mulighed for at gøre en frivillig indsats uden at blive ”straffet” for det, men at de overordnede hensyn afstikker grænserne for, hvad man må, samtidig med at man modtager offentlige ydelser.

Vi er derfor nødt til at have nogle regler, der udstikker rammer for, hvornår frivilligt, ulønnet arbejde skal kunne forenes med at modtage offentlige ydelser.

Vi skal ikke ud i situationer, hvor lønnen for lønarbejde bliver dagpenge, efterløn eller kontanthjælp, men vi skal selvfølgelig heller ikke derhen, hvor dagpenge-, efterløns- og kontanthjælpsmodtagere bliver forhindret i at bidrage til alle de ulønnede aktiviteter, som samfundet har stor nytte og værdi af.

Jeg mener, vi har et regelsæt, der på fin vis har fundet en balance mellem hensynet til ønsket om at udføre meningsfyldt, frivilligt arbejde, hensynet til formålet med de offentlige ydelsessystemer og hensynet til arbejdsmarkedet.

Reglerne giver efter min mening gode muligheder for, at også dagpenge-, efterløns- og kontanthjælpsmodtagere kan bidrage med en frivillig indsats, hvis de ønsker det

En dagpenge- og efterlønsmodtager kan i fuld overensstemmelse med reglerne ubegrænset, og uden fradrag i ydelserne, udføre *frivillige, ulønnede aktiviteter* for frivillige organisationer, foreninger og lignende. Ved *aktiviteter* forstås arbejde, som ikke kan udbydes som almindeligt lønarbejde. Man kan altså sagtens være fx besøgsven, nødhjælpsindsamler eller ekspedient i en genbrugsbutik under Kirkens Korshær – lige så meget, man har overskud til.

Frivilligt, ulønnet arbejde – det vil sige *arbejde*, der kan udbydes som lønnet arbejde – kan udføres i op til 4 timer om ugen uden fradrag – medmindre arbejdet vedrører primær drift eller vedligeholdelse.

Ved primær drift forstås fx administrative og personalemæssige opgaver.

Ved vedligeholdelse forstås fx opgaver, der skal sikre, at de fysiske rammer er i orden.

Det er som udgangspunkt ikke relevant, hvad den frivillige, ulønnede arbejdstager er uddannet til – hverken en maler eller en økonom må således male UNICEF's hovedkontor eller udføre administrative opgaver for dem, fx føre regnskab eller stå for lønadministration.

Dog kan vedligeholdelsesarbejde, der kan sidestilles med almindelig vedligeholdelse og reparationsarbejde i eget

hjem, efter omstændighederne udføres ad hoc uden fradrag i ydelsen – og tilsvarende gælder for driftsopgaver.

Her tænkes på opgaver i mindre frivillige organisationer, foreninger mv. Det kan være lejlighedsvis rengøring eller den årlige tilbagevendende hovedrengøring af klubhuset, maling af dette eller af spejderhytten, bogholderopgaver mv. Det er dog en betingelse, at det i sådanne organisationer ikke er sædvanligt at ansætte lønnet arbejdskraft til denne form for opgaver, at der ikke tidligere har været benyttet lønnet arbejdskraft hertil og at arbejdet ikke kræver en særlig autorisation.

Det er som udgangspunkt arbejdets eller opgavens art og omfang, der er afgørende – og hvem den udføres for naturligvis.

For kontanthjælpsmodtagere er der også gode muligheder for at kunne påtage sig frivilligt og ulønnet arbejde.

Hvis kontanthjælpsmodtageren opfylder sin pligt til at stå til rådighed, er der ikke noget i vejen for, at pågældende kan påtage sig et frivilligt og ulønnet arbejde.

Der er ikke fastsat et regelsæt, der specifikt angiver hvilke typer arbejdsopgaver, som kontanthjælpsmodtagerne kan påtage sig som frivilligt arbejde. Men der må ikke være tale om arbejde, der sædvanligvis udbydes som lønnet arbejde.

Kontanthjælpsmodtageren skal give kommunen besked om det frivillige arbejde. Og det er så op til kommunen at vurdere, om det konkrete frivillige arbejde er foreneligt med borgerens pligt til at stå til rådighed, og at der ikke er tale om arbejde, der egentlig skulle udbydes som lønnet arbejde.

Frivillige, ulønnede aktiviteter og frivilligt arbejde er bestemt både prisværdigt, vigtigt og samfundsnyttig – det tror jeg, vil alle er enige om.

De hensyn, reglerne afspejler, er ikke udtryk for mistillid eller kontrol, men derimod en nødvendig afvejning af, hvad vi kan tillade, uden at det går ud over det generelle arbejdsmarked.

Jeg vil nu gå over til besvarelsen af spørgsmål BJ. Og det kan besvares ganske kort.

----- 0 -----

Det er ikke som sådan afgørende, hvad man er uddannet til, om man er nyuddannet eller ej, eller om man tidligere har udført arbejdet eller opgaven, før man blev ledig eller gik på efterløn.

Reglerne gælder ens for alle – ingen har bedre eller dårligere muligheder for at bidrage med meningsfyldt, ulønnet arbejde. Og sådan skal det også være.